

[Minister Lise Østergaard]

skal fremsætte forslag i FN om, at det første fremmedsprog, der skal undervises i i skolerne, skal være esperanto for de landes vedkommende, som måtte ratificere en konvention herom.

Det er jo ikke første gang, man drøfter mulighederne for at indføre et hjælpesprog for de internationale organisationer. Hidtil har disse muligheder ikke været realisable. Her i landet er det som oftest esperanto, der har været foreslået som et hjælpesprog, men det er nok væsentligt at gøre sig klart, at der eksisterer en lang række andre kunstsprog, som andre steder i verden har været foreslået til en brug som den, der her er tale om.

Der har ved alle tidligere drøftelser af spørgsmålet om indførelse af kunstsprog været betydelig modstand både af praktisk og af politisk art, således at ingen forslag har kunnet vinde tilslutning ud over en enkelt sproggruppes kreds.

Det er jo sådan, at det internationale sprogsprogproblem er en realitet. Der er i de internationale organisationer en meget stærk tendens til at presse yderligere sprog ind som officielle arbejdssprog. F. eks. var det ved den europæiske sikkerheds- og samarbejds-konference således, at man arbejdede med 6 forskellige sprog. Det er nok også sådan, at når først ét sprog har vundet status som internationalt arbejdssprog, så er det vanskeligt at forvente nævneværdig støtte fra den pågældende sproggruppe til indførelse af et kunstsprog. Tværtimod møder man snarere modstand derimod.

Der kunne være megen rimelighed i at undersøge hele denne problematik, og det ville vel være det mest nærliggende at foreslå denne problematik undersøgt inden for rammerne af UNESCO. Der skulle i givet fald bl. a. tages stilling til, hvilket hjælpesprog der skulle være tale om.

Hvad angår esperanto, har dette hjælpesprog været foreslået i Danmark og været drøftet ved forskellige lejligheder, sidst i forbindelse med en behandling i Europarådet, og man har da forespurgt danske filologer om deres indstilling til dette sprog. Man har herigennem fået oplyst, at det er et sprog, der i høj grad bygger på latin og romanske sprog, men som er temmelig fjernt fra germanske sprog og i meget høj grad også fra slaviske sprog.

Det må vel også indgå i overvejelserne, at ethvert kunstsprog er et noget stift og godt sprog, der ikke har den udtryksrigdom, som et levende sprog har, en overvejelse, der må spille ind, hvis man vil foreslå et kunstsprog som det første fremmedsprog i skolerne.

Med baggrund i de erfaringer, man indtil nu har gjort under drøftelser om indførelse af et kunstsprog, er det mest sandsynlige, at et forslag om at indføre esperanto som et kunstsprog ikke ville vinde tilslutning, og dersom det skulle vinde tilslutning, ville det blive af så begrænset art, at det mest sandsynligt stik imod sin hensigt blot ville medføre nødvendigheden af at indføre endnu en tolketjeneste.

Med disse overvejelser som baggrund skal jeg på regeringens vegne afvise forslaget.

Nørgaard Sørensen (S):

Jeg vil gerne starte med at erklære mig enig i de bemærkninger, som ministeren lige har fremført. Vi har i den socialdemokratiske bevægelse ikke nogen principprogrammer om esperanto og kunstsprog og har som sådan ikke noget principielt imod kunstsproget esperanto. Men vi finder, at hr. Glistrups forslag om at udbrede det via en FN-konvention er ganske urealistisk. På den anden side må vi erkende, at her mener fremskridtspartiet åbenbart, at FN kan bruges til noget.

Man kan vel sige, at det tyder på en noget underlig prioritering af de arbejdsopgaver, som man i fremskridtspartiet synes at FN skal varetage. Fremskridtspartiet plejer konsekvent at stemme imod en styrkelse af de internationale organisationer. Man stemmer imod de bevillinger, der gives, også de bevillinger, der fra dansk side, f. eks. via vores u-landsbistand, gives, bevillinger, som dels gives gennem FNs egne organisationer, dels på opfordring fra FN. Man stemte så sent som i sidste uge i finansudvalget imod, at der ydes katastrofehjælp til ofrene for oversvømmelserne i Indien, selv om det også er på opfordring og anbefaling af FN.

Det må vel tolkes således, at interessen for FN og lydhorheden over for FN på disse områder ikke er særlig stor; derimod ser det altså nu ud til, at alle sejl skal sættes til, når det gælder udbredelsen af esperanto. Jeg ved ikke, om det skal opfattes på en bestemt må-